

ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ - СЛИВЕН

8800 Сливен, бул. "Цар Освободител" 1, тел.: 044/61 11 00;
факс: 044/66 23 50, www.sliven.bg; e-mail: kmet@sliven.bg

ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

на

ОБЩИНА СЛИВЕН

2015 година

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за младежта е разработен в съответствие с приоритетите, формулирани в Националната стратегия за младежта (2010- 2020). Създаден е чрез интегриран подход, при който въз основа на дефинирани национални приоритети са планирани мерки и обединени ресурси за разрешаване на идентифицирани проблеми и удовлетворяване потребностите на тази група от населението на територията на общината.

Общинската политика е насочена към създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно и регионално ниво чрез дейности, насърчаващи развитието им.

Планът за младежта обединява усилията на отговорни институции и неправителствения сектор на местно ниво за планиране и реализиране на конкретни цели и дейности, насочени към изпълнение на държавната политика за младежта, регламентирана от Закона за младежта, приет от Народното събрание на Р България на 05.04. 2012 г на територията на община Сливен.

Настоящият план обхваща следните приоритетни области:

- Насърчаване на кономическа активност и кариерното развитие на младите хора;
- Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги;
- Насърчаване на здравословния начин на живот;
- Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение;
- Развитие на младежко доброволчество;
- Повишаване на гражданската активност на младите хора;
- Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони;
- Развитие на межкултурния и международния диалог;
- Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

Стратегическите цели, заложи в плана за младежта са свързани с насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора, подобряване на достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение, развитие на младежкото доброволчество, повишаване на гражданската активност, развитие на младите хора в малките населени места и селските райони, развитие на межкултурния и международен диалог и повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността

Планът за младежта е разработен от оперативен екип, сформирани със заповед на Кмета на Община Сливен.

Настоящият план е отворен документ, който подлежи на допълване и актуализиране.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА СЛИВЕН.

Анализът на състоянието на младежта се базира на предходни социологически проучвания, данни от националната статистика, други специализирани национални и международни изследвания, засягащи младежката проблематика. Тенденциите в демографските процеси и измененията в броя и основните структури на населението оказват силно влияние върху основните системи на обществото: икономическата, образователната, здравноосигурителната и системата за социална защита. В същото време икономическата и социална среда се отразяват в голяма степен върху развитието на демографските събития.

Приоритет I. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора

- **Достъп до образование**

Достъпът до образование за всички подлежащи на задължително обучение е акцент в образователната политика на Община Сливен. Осъществена е оптимизация на училищната мрежа с цел осигуряване на възможност за всяко дете да получи съизмеримо по качество образование и повишаване ефективността на публичните разходи за образование. Високото ниво на образование на нацията е предпоставка за доброто икономическо развитие на държавата. Силната икономика е източник на средства за образованието. Основно предизвикателство е обвързването на изискванията на пазара на труда с обучението на квалифицираните специалисти, които имат не само професионална, но и общообразователна подготовка. С цел повишаване ефективността на управлението на училища и обслужващи звена, Община Сливен провежда държавната политика в областта на средното образование, реализирайки дейности за:

- обхват и задържане на учениците в задължителна училищна възраст;
- контрол на спазване държавните образователни изисквания в училища, обслужващи звена и детски градини на територията на общината;
- подпомагане организирането и провеждането на държавни зрелостни изпити и държавен план-прием;
- интеграция на деца и ученици със специални образователни потребности и от етническите малцинства;
- съдействие при организирането на квалификационни форми на директори, помощник-директори, счетоводители, учители и експерти на общинско ниво – подкрепа и консултиране;
- организационно подпомагане и проверка на дейностите в училищата по проекти на национални и оперативни програми;
- Координиране взаимодействието между институциите в системата на народната просвета, неправителствените организации и регионалните структури на социалните партньори.

Към настоящия момент на територията на общината функционират:

а) учебни заведения: две начални училища; двадесет и едно основни училища / осем средишни, две от които са и защитени/; четири средни общообразователни училища; три профилирани гимназии; спортно училище; художествена гимназия; три специални училища /социално педагогически интернат, средно общообразователно училище към затвора и помощно училище/; шест професионални гимназии; четири висши учебни заведения.

Значителна част от учебните заведения са концентрирани в град Сливен.

б/ обслужващи звена – Обединен детски комплекс.

Извършено е саниране на всички общински училища на територията на град Сливен. На средишните училища са предоставени училищни автобуси за обезпечаване транспорта на учениците, подлежащи на задължително обучение от съседните населени места на територията на които няма училище. Създадена е организация за целодневно обучение с осигурено обедно хранене за всички ученици.

Във всички ОУ и СОУ на община Сливен е въведено целодневно обучение за децата от първи, втори, трети клас и четвърти клас /в 13 от училищата и в пети клас/. Във всички общински училища на територията на град Сливен за деца с езиково-говорни аномалии има сформирани логопедични групи.

За развитие на условията за равен шанс и приемственост са осигурени безплатни учебници на учениците от I до VII клас, което е предпоставка за интегрирането на ученици от различни социални групи в образователния процес и осигурява равен достъп до образователни услуги.

Продължава да е налице проблемът с учениците, които напускат преждевременно училище, както и с децата необхванати от образователната система. Възможностите за бъдеща житейска и професионална реализация при тези деца и ученици са много по-малки и те са в по-голям риск от социална изолация.

За периода 2011-2013 г. необхванати от образователната система деца, включително и деца от ромски произход от община Сливен са както следва: 2011 - 266 деца; 2012 - 271 деца; 2013 - 234 деца. Няма данни за нивото на училищна готовност при тази група деца.

В началото на учебната 2013/2014 г. в училищата на община Сливен са се обучавали общо 12 476 ученици, като към края на учебната година са отпаднали 170 деца. Независимо от отчитаната тенденция за намаляване броя на отпадналите от училище деца, проблема остава изключително сериозен.

Най-често дефинираните причини за ранното напускане са:

- социално-икономически: ниски доходи на родителите, лош жизнен стандарт и битови условия; безработни родители; деца ангажирани със сезонна работа или с отглеждане на по-малки братя и сестри; дефицит на социални умения;
- семейни или етнокултурни: незаинтересованост на родителите за обучението и образованието на децата; неграмотност или ниско ниво на образование на родителите; липса на мотивация за учене; ранни бракове;
- миграция на родителите - преместване на учениците в други населени места или чужбина заедно с родителите; ученици оставени за отглеждане от роднини, които не са в състояние да упражняват ефективен контрол;
- педагогически причини – трудности при усвояването на учебното съдържание, обусловени от езиковата бариера; малък или никакъв контакт между родителите и учителите; възрастови или личностни проблеми.

В по-голямата си част мерките за намаляване процента на напуснали ученици са прилагани през последните години от училищните ръководства и педагогическите съвети. Едновременно с това се търсят нови подходи: осъществява се постоянен контакт с родителите; търси се съдействие от различни институции или от изявени представители на местната общност; чрез програми и проекти се работи за подобряване на училищната среда, за да стане училището по-привлекателно за децата; обогатява се интеркултурната компетентност на учители и директори, чрез различни квалификационни курсове и обучения. Това е предпоставка за по-ефективен диалог с деца и родители и повишава капацитета на училищата за работа със застрашените от

отпадане ученици. Най-ефективните подходи за намаляване броя на неизвинените отсъствия са:

- превантивна работа с учениците за позитивна нагласа към учебния процес;
- въвеждане на целодневно обучение;
- създаване на много добри условия за провеждане на образователно-възпитателния процес, чрез подобряване на материалната база; използване на интерактивни методи;
- поддържане на постоянни контакти с родителите и настойниците от класните ръководители, педагогическите съветници и директорите; участие на родителите в извънучилищни форми; съвместно организиране на тържества, в които децата се изявяват пред родителите си и други представители на обществеността;
- беседи в часа на класа за образованието, като предпоставка за успешната реализация в живота;
- работа по проект „УСПЕХ”, финансиран от ЕСФ по ОП „Развитие на човешките ресурси”;
- участие на професионалните училища по схема „Ученически и студентски практики”, компонент 1 „Ученически практики”, финансиран от ЕСФ именно заради осъществяване на превенция от отпадане и рисково поведение на учениците, повишаване на мотивацията и самооценката им да бъдат по-добри ученици и по-добри хора, както и изграждане на училището като желана територия за учениците;
- изготвяне на училищни програми и предприемане на различни дейности във връзка с участието на училища в Национална програма „На училище без отсъствия”, мярка „Без отсъствие” за 2014 г. – осигуряване на помагала на ученици, застрашени от отпадане от системата, осигуряване на карти за транспорт, изготвяне на програми, свързани с намаляване на неизвинените отсъствия и преждевременното напускане на училище, както и с реинтеграцията и т.н.;
- използване на интерактивни методи в образователно-възпитателния процес, използване на информационните технологии с цел изграждане на положителна мотивация към училището;
- наличие на младежки клубове, ученически парламенти, с което се поощряват различни младежки инициативи и дейности;
- включване на младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на решения, отнасящи се до тях;
- съвместни дейности с училищните настоятелства за стимулиране на талантиливи ученици и финансово подпомагане на деца от финансово затруднени семейства;
- целогодишно използване базата на училището от учениците – компютърни кабинети, спортни площадки и др., което е от особено значение за учениците от училищата в малките населени места.

- систематизиране на ежегодните мерки в Програма за превенция на отпадането от училище, приета на заседание на педагогическия съвет, както и плановете за работа с родителите.
- добро партньорство между училище, община, кметове на малки населени места, институции и организации на територията на община Сливен.
- изпълнение на проект „Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства”, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси” с бенефициент Община Сливен в партньорство със сдружение Ромска академия за култура и образование, XI СОУ „Константин Константинов”, ЦДГ „Звездица”, ЦДГ „Здравец” и Фондация „Асоциация за развитие на туризма и занаятите-Българско възраждане”.

Разходите за стимулиране изявиите на даровити деца са се увеличили многократно. Тази тенденция следва да бъде запазена и в бъдеще, като се обоснове и със стабилизирането на демографските фактори на местно ниво. Едновременно с това община Сливен ще продължи модернизацията на материално-техническата база и моделирането и с оглед привличане на повече ученици, включително тези със специални образователни потребности.

• **Заетост**

Младежката безработица запазва високите си нива и към 31.12.2014г. делът на младите хора до 29 години в общата съвкупност на регистрираните безработни за община Сливен достига 25,4 на сто (2056 лица), при 16,7 на сто за страната. Преобладаващата част от тях са в неравностойно положение на пазара на труда поради липса на професионален опит и трудови навици, ниска степен или липса на образование, притежаване на професии с ограничено търсене, недостатъчна активност за търсене на работа. Безработните младежи с основно и по-ниско образование заемат дял от 82,1 на сто от регистрираните млади хора. Сравнително малък е делът на младежите с висше и средно образование, които активно търсят възможности за реализация на пазара на труда, съответно 5,1 на сто и 12,8 на сто.

През 2014г. общо 1246 младежи до 29 години са отпаднали от регистрация в Дирекция “Бюро по труда” Сливен поради постъпване на работа, от които 968 на първичния пазар на труда (несубсидирани работни места).

Чрез изпълнението на различни програми и мерки за заетост за насърчаване на работодателите да разкриват работни места се увеличават възможностите за активиране на младите хора и устройването им на първа работа и последваща трудова реализация. През годината на субсидирани работни места са устроени 278 младежи, от които по програми и мерки за заетост по Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) – 132 и по схеми на Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” – 146 лица. Значителен е делът на младежите започнали работа по Схема “Подкрепа за заетост ” по ОПРЧР – 120 лица.

Възможност да повишат професионалната си квалификация и ключовите си компетентности са получили 56 безработни младежи по Национална програма „От обучение към заетост” и Проект ПРО-МО-ПРИ /обучение в БГЦПО/ и 33 заети млади хора чрез участие в Схема “Аз мога повече” по ОПРЧР.

През 2015 година МИКЦ Сливен ще работи по програма Гаранцията за младежта - нов подход за борба с младежката безработица, който гарантира, млади хора от 15 до 25 години - независимо дали са регистрирани в службите по заетостта или не – да

получават качествено конкретно предложение в рамките на 4 месеца, след като са напуснали формалното образование или са останали без работа. В рамките на дейностите на МИКЦ Сливен ще се търсят младежи и съвместно с БТ ще се запознаят и получат подкрепа за работа, чиракуване, стаж или продължаващо обучение, което да е съобразено с нуждите и положението на всеки.

Приоритет II. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги

1. Достъп до специализирана информация

Всички младежи до 29 години, регистрирани в Дирекция “Бюро по труда” Сливен имат достъп до посреднически услуги и информация чрез контактите с трудовите посредници, дейността на център “Работа” и възможностите за самоинформиране.

Предоставя се актуална и достъпна информация за: обявени свободни работни места на територията на Р България и в страните от ЕС; активни програми и мерки за запазване и насърчаване на заетостта; възможности за обучение и заетост по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”; възможности за обучение на възрастни.

Посредничество за наемане на работа – насочване към свободни работни места на първичен пазар, насочване за разговор с конкретен работодател, насочване към субсидирани работни места по програми и мерки за заетост по ОПРЧР.

Професионално консултиране и ориентиране. През годината 2017 младежи до 29 години са получили индивидуално професионално консултиране. В мероприятията за групово професионално ориентиране са включени 445 младежи.

Психологическо подпомагане. В Дирекция “Бюро по труда” функционира на Ателие за търсене на работа, където с помощта на психолози, безработните лица подобряват уменията си за търсене на работа и успешно представяне пред работодател. Тази услуга е насочена основно към безработни младежи без опит в търсенето на работа.

През 2014г. започна изпълнението на Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта 2014 - 2020г. Националната гаранция за младежта на България предвижда всеки млад човек на възраст от 15 до 24 години вкл. да получи добро предложение за работа, продължаване на образованието, чиракуване или стаж в рамките на 4 месеца след като остане без работа или напусне системата на формалното образование. До края на годината 1525 младежи обект на ЕГМ са получили посреднически услуги и 630 са устроени на работа.

През периода 24-28.11.2014г. Агенцията по заетостта организира и проведе на национално ниво Инициатива "Отворени врати за младежи" насочена към младежи до 29 г. възраст, нерегистрирани в ДБТ. В община Сливен инициативата се проведе в Център „Работа” към ДБТ Сливен. Достъпна и полезна информация за пазара на труда и различни възможности за трудова реализация получиха 150 младежи.

2. Култура.

- Разширяване обхвата и включване на нови дейности по програмите „Успех”, „Коменски”, „Грижа за всеки” и др., които да стимулират неформалното учене сред младите хора;
- Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора чрез стимулиране включването им в различни творчески инициативи и програми, както и разширяване на мрежата и развитие на

капацитета на доставчиците на услуги за тяхното развитие – културни институти, младежки центрове, читалища, организации и други;

- Насърчаване и подпомагане на талантливите млади хора в областта на изкуството: подкрепа на млади дебютанти в изкуствата и организиране на дейности /конкурси, фестивали, семинари и др. / за изява на младите таланти;
- Развитие на межкултурния и международен диалог чрез реализиране на дейности за подкрепа участието на младите хора в международни инициативи, обмени, срещи и други прояви;
- Насърчаване на всички форми на съвременната градска култура с нестандартен израз на таланти, дарби и умения във всички сфери на науката и изкуството;
- Инициране и развитие на различни творчески инициативи и програми, които да осигуряват достъп на младите хора до различни видове култури с цел насърчаване на междуетническата толерантност и диалог.

3. Младежки дом.

В Младежки дом Евродеск точка обслужва младите хора с актуална информация свързана с младежка мобилност, образование, доброволчество, пътуване и работа в Европа. Подпомага партньорството на младите хора с младежки организации и институции от Европа за работа по младежки проекти и обучения, стажове, семинари и др. Предоставя достъпа и търсене на информация за работа, стажове, чиракуване, обучения и участие в младежки програми и проекти. Едновременно с това предлага възможности на младите хора да развиват творчески способности и умения, организирани в различни клубове, творчески обединения и други форми осмислящи свободното време.

- Еко клубове – към Младежки дом – Сливен и към училища на територията на града;
- Клубове с културно - историческа насоченост – изградени във всяко едно училище - работят в сферата на културно-историческото наследство на България и Европа;
- Клуб „Отворен свят” – към Младежки дом – Сливен ;
- Клуб „Дебати” – дебати, симулации и съдебен процес;
- Клуб «ДЕКУПАЖ» и клуб «БАТИКА» - работят за развиване художествените умения на младите хора, чрез организиране на изложби, участия в конкурси и благотворителни акции;
- Клуб « 20+» - работи с младежи над 20 години - дискуссионна форма за адаптиране и справяне със стреса и изолацията от средата в която живеят;
- Клуб на педагогическия съветник ;
- Социално кафе – работи с младите хора за тяхната социализация в обществото. Изгражда компетенции за справяне с живота.
- МИКЦ Сливен – безплатна информационна банка за информация в различни области, касаеща младите хора на територията на област Сливен, чрез: безплатни консултации със специалисти – педагог, психолог, психиатър, юрист и кариерен консултант; организиране на младежки инициативи, кампании, хепънинги, еко акции и обучителни програми за младите хора на територията на областта, в това число Националната програма за младежки дейности и програма „Младежта в действие”, Европейска доброволческа служба.

Младежки дом подпомага развитието на интересите и дарованията на младите хора в Община Сливен – професионални, творчески, културни, социални, духовни и другу в тяхното свободно време. Партньор е на: Министерството на младежта и спорта; Център за развитие на човешките ресурси; Социалното министерство; БТ - Сливен; Здравното министерство; Националната агенция за закрила на детето, отдела “Закрила на детето” в гр. Сливен; Върховен комисариат на ООН за бежанците, Националната асоциация “Дебати”; Партньор на Обществения съвет за подобряване на благосъстоянието на децата; РИОКОЗ-Сливен; Регионален инспекторат по образование-Сливен; Бизнес център Сливен; Областна и Общинска администрация; Дирекция „Международно сътрудничество и евроинтеграция” – Община Сливен; всички училища на територията на Община Сливен, региона и НПО.

Партниране с Младежки домове и центрове – Габрово, Русе, Горна Оряховица, Варна, Враца, Пазарджик, Търговище, Стара Загора, Петрич, Добрич, Перушица и Бургас.

Международни партньорства с Италия, Испания, Португалия, Франция, Великобритания, Словения, Гърция, Турция, Полша, Австрия, Кипър, Грузия и Сърбия.

За да удовлетвори разностранните интереси на младите хора от общината, Младежки дом работи по: общински, национални, европейски и други програми, направления на социалната превенция, свободното време и социално – културната дейност, насърчаване на трудовата заетост, образователна политика осигуряваща възможности за придобиване на желаното от младите хора неформално образование, политика за социална и здравна защита, екология.

През 2014 година в 39 училища бяха обновени Детски младежки съвет и Общински Детски младежки съвет. Участниците бяха обучени да участват във формирането и реализирането на младежката политика. Участието в ДМС дава възможност на младите хора да изразяват своята гражданска позиция, да осъществяват комуникация с ключови фигури на местно ниво, да изразяват мнения и правят предложения за подобряване на стандарта на живот и достъп до услуги. Включените в тези форми са обединени от една обща цел – заедно да променят, да решават част от проблемите, чрез диалог между местната власт и младите хора.

Младежки дом работи успешно по Хартата за участието на младите хора в управлението на общините и региона. За целта Младежки парламент партнира на местната власт при решаването на младежките проблеми. През 2014г. приоритет в политиката на Община Сливен са младите хора и създаване на условия за активното им участие в гражданското общество. За целта в работния процес на създаване и приемане на Общинската стратегия беше включен и екипа на Общински детски младежки съвет. Активното участие в самия процес ги мотивира да не бъдат консуматори, а дейни участници при вземането на решения и изпълнения на същите. Заложените в стратегията дейности, както и тяхната реализация помогнаха на младежите да се чувстват съпричастни към проблемите на общината и да осъзнаят значимостта на активната гражданска позиция.

- **Достъп до специализирани консултации и други услуги**
  - Посредничество за наемане на работа - всички регистрирани младежи в бюро по труда имат достъп до посреднически услуги и информация чрез контактите с трудовите посредници, дейността на център “Работа” и възможностите за самоинформиране;
  - Професионално консултиране и ориентиране;
  - Психологическо подпомагане.

- МИКЦ Сливен при Младежки дом предоставя безплатна информационна банка за младежка информация – интернет, информация в различни области касаещи младите хора и специалисти, подпомагащи младите хора в различни сфери на дейности. Безплатни консултации със специалисти – педагог, психолог, психиатър, бизнес консултант, юрист и кариерен консултант – консултирани индивидуално – 55 младежи, 30 групови консултации за решаване на проблеми „ученици - родители – учители” и 8 срещи със зависими младежи и родители. Над 150 младежи са получили съвет и консултации на телефона на доверието. Подпомага младите хора в област Сливен. Инициира и организира младежки инициативи, кампании, хепънинги, еко акции и обучителни програми за младите хора на територията на областта. Промотира Националната програма за младежки дейности, програма „Младежта в действие” и програма „ЕРАЗЪМ+”. Подпомага креативността на младите хора в неформалното образование.

Младежки дом Сливен предлага възможности на младите хора да развиват способности, умения, дарования и талант, организирани в различни клубове, творчески обединения и форми осмислящи свободното време. Реализира дейности свързани с потребностите, таланта и дарованията на младите хора. Обединява ги в клубове по интереси и неформални групи.

Приоритет III. Насърчаване на здравословния начин на живот

Достъп до здравеопазване

През последните години в редица представителни за страната и региона изследвания и статистически данни бяха констатирани изключително тревожни тенденции по отношение на здравето на децата и младежите, свързани и с тяхното поведение, като:

- Рисково сексуално поведение, висока честота на ранната бременност (до 18 г.) и увеличаване броя на абортите в същата възраст;
- Прогресивно нарастващо разпространение на употреба и злоупотреба с психоактивни вещества- цигари, алкохол, наркотици, лекарствени средства и намаляване на възрастовите граници на употребяващите ги;
- Нарастване нивата на агресивност и насилие сред децата и младежите;
- Нарастване нивата на заболявания и смъртността от тях.

Основните причини за детската смъртност и особено при малцинствените групи, могат да се търсят в лошите материално-икономически условия на живот, затруднения достъп до здравни грижи и здравни ресурси и значително по-ниското образователно ниво.

Водещо място като причина за хоспитализация сред децата и младежите са болестите на дихателната система, следвани от инфекциозни болести и паразитози, травми и отравяния и болести на храносмилателната система. Рисковите фактори на средата и храненето обуславят появата и разпространението на отдавна забравени заболявания, каквото е туберкулозата.

По брой на ражданията и абортите на момичета във възрастта от 15 до 19 години страната е сред водещите в Европа. За община Сливен официалните данни за аборти извършени в лечебните заведения са не по- малко тревожни независимо от отчитани тенденции на спад през 2013 и 2014 година, съпоставени с данните от предходни периоди.

Проучванията на здравния риск при деца и младежи показва прогресивно намаляване на живущите в среда без тютюнев дим, като същевременно се отчита изключително тревожна тенденция на намаляване възрастовата граница на ползващи цигари, алкохол и други психоактивни вещества, както и нарастващо разпространение

на употреба и злоупотреба с тях сред тази част от населението. Тенденциите са отчетени като цяло за страната, но младежкото население на община Сливен не прави изключение, което обуславя и необходимостта от извършване на специализирани проучвания и изследвания в тази насока на ниво община.

Психичното здраве на децата и младежите е друг значим обществен проблем. Направените изследвания сочат, че значителна част от младежкото население страда от развитийни, емоционални и поведенчески проблеми, както и немалка част - от психични разстройства. Все още не е извършено мащабно и достатъчно представително проучване на тази проблематика на ниво община, което затруднява наличието на достатъчно данни за спецификата и мащабите съобразно броя на детското население и други обективни показатели, както и планирането на адекватни превантивни мерки. Психично-здравното благополучие на децата и младежите е в пряка зависимост от осигуряването на благоприятни условия за емоционалното им развитие. Изследванията в областта сочат, че все още капацитетът на семействата, училищата и институциите да предоставят отношения, чрез които децата и младежите да постигат самостоятелност и психично здраве, е нисък. Направени са изводи за необходимостта от изграждане на политики, стратегии и нормативна база, които да позволят въвеждането на услуги, които да стимулират тези процеси.

Анализите показват, че последното десетилетие на развитие, както на местно ниво така и на национално е белязано от демографска криза, характеризираща се със стабилна де популация, при която относителният дял гражданите над 60 годишна възраст значителна част от общото население. Увеличаваща се група на възрастни над трудоспособна възраст, респективно увеличава потребността от гериатрична помощ. Процесите на стареене се проявяват по силно в селата на общината, където в повечето случаи детското и младежко население е минимален процент и най-младата значима възрастова група започва след 40 години. Три са главните причини за тези процесии - ниски нива на раждаемостта, покачване на смъртността, намаляване на естествения прираст при интензивна емиграция и то предимно на младото население.

Миграционните движения, които се развиват паралелно с процеса на стареене, както и ниската раждаемост, водят до неравномерно териториално разположение на стари хора и се формират териториални единици с концентрация на предимно стари хора. Структурата на заболяемостта в общината е в посока завишаване на заболяванията от групите на сърдечно-съдови, инфекциозни, онкологични, ендокринологични, психични заболявания.

Основните причини за влошаване на здравето на населението, вкл. и на младежите са бедността, нездравословният начин на живот, свързан с непълноценното хранене, постоянният дистрес, съчетани и с други рискови фактори, като тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, употреба на наркотични вещества, ниска двигателна активност, ниска здравна култура и др.

На база съществуващите данни може да се направи извод, че сред уязвимите общности туберкулозата е с не много високи стойности от средните за страната по степен на разпространение. Поради неизградена или лоша инфраструктура в квартали и жилища обитавани и от младежи в състояние на бедност, както и поради ниска нива на здравна култура лицата по-често боледуват от вирусен хепатит, стомашно-чревни заболявания, паразитози. Основен рисков фактор са неблагоприятните хигиенно – жилищни условия, както и неспособността да се задоволяват жизнено важните потребности, особено по отношение отглеждани в семействата деца и младежи.

В Община Сливен болничното медицинско обслужване на населението, вкл. и на младежите се осъществява в следните лечебни заведения за болнична помощ:

1. Многопрофилна болница за активно лечение “Д-р Иван Селимински “ АД – Сливен;

2. Многопрофилна болница за активно лечение “Царица Йоанна” ООД – Сливен;
3. Многопрофилна болница за активно лечение “Хаджи Димитър” ООД – Сливен;
4. Специализирана акушеро- гинекологична болница за активно лечение „Ева” ЕООД – Сливен;
5. Специализирана хирургична болница за активно лечение “Амброаз Парев” ООД – Сливен;
6. „Областен диспансер за кожно-венерически заболявания със стационар – Сливен” ЕООД.

По данни на РЗИ- Сливен, към 31.12.2014 г. регистрираните лечебни заведения за извънболнична помощ в община Сливен са – 3 Диагностично- консултативни центъра, 10 Медицински центъра, 1 Дентален център. Медико- техническите лаборатории са 22, а Медико- диагностичните лаборатории- 10. В рамките на регистрирани амбулатории за първична медицинска помощ индивидуалните практики на лекари за общината са 63, а лекарите по дентална медицина- 115. Груповите лекарски практики са 9, а тези на лекари по дентална медицина- 3. В рамките на регистрирани амбулатории за специализирана медицинска помощ индивидуалните практики на лекари са 75, а на лекарите по дентална медицина- 2. Груповите лекарски практики са 7.

В рамките на общинска администрация са разкрити 5 щатни бройки за здравни медиатори, като същите са заети. Двама от медиаторите работят от четири години, а трима са назначени и работят от три. Медиаторите обслужват двата обособени ромски квартала на град Сливен - кв. “Никола Кочев” /двама медиатори/ и кв. “Надежда”/трима медиатори/. Основната цел на длъжността е посредничество в процеса на осигуряване на достъп до здравни услуги на представители на уязвими малцинствени групи и основната област на действие на медиаторите е здравеопазване и социални дейности. При предоставянето на здравни услуги на младежите в общината могат да се направят някои основни изводи имащи особена значимост по отношение населението от малцинствен произход.

В Община Сливен значителна част от младежкото население е с ниски нива на здравна култура. Немалка част от бременните млади жени не ходят редовно на консултация с лекар- специалист по акушерство и гинекология и своевременно не постъпват в лечебно заведение за болнична помощ за раждане; не водят децата си на детска консултация и не ги имунизирват редовно. В съвкупност тези фактори влияят върху нивата на детската заболеваемост и смъртност.

Наблюдават се чести бременности в юношеската възраст, както и липса на системна профилактика на вродени аномалии и наследствени заболявания.

Поради увеличаване на безработицата, особено сред ромите, липсата на работа и доходи създават предпоставки, голяма част от лицата да не са здравноосигурени и съответно да нямат възможност да получат необходимата здравна помощ. Сред здравноосигурените липсва редовно провеждане на профилактични прегледи.

Тревожна е тенденцията на намаляване възрастовата граница на ползващи цигари, алкохол и други психоактивни вещества, както и нарастващото разпространение на употреба и злоупотреба с тях сред младежкото население на общината.

- **Употреба на психотропни вещества, цигари, алкохол**

Младежки съвет по наркотични вещества при Младежки дом, работи и създава условия за дейности за превенция срещу различните видове зависимости, агресивно поведение и други асоциални прояви. Младежки съвет по наркотични вещества е партньор в реализиране на дейностите на Превантивно – информационният център Сливен. Презентира резултати от проучвания и анкети, инициира кампании за превенция в борбата с наркоманията, работи по конкретни проекти за социализиране на

младежи в риск, организира симулации, дебати и др. дейности свързани с проблематиката. По утвърдена програма работи в часовете на класният ръководител по предварителна заявка и чрез неформалните методи стимулира креативността на младите по проблема и осмисляне на зависимостта от употребата на психотропни вещества. Организира обучения на младежки лидери по метода „Връстници обучават връстници” и стимулира тяхното участие в часовете и информационните кампании. Работи заедно с доброволците и подпомага младежките организации и Младежките клубове по наркотични вещества в ПМГ “Добри Чинтулов”, СУ “Димитър Рохов”, СХУ “Димитър Добрович”, ГПГСГ “Арх. Г. Козарев”, ХГ “Дамян Дамянов, ПГЕЕ “Мария Кюри”, СОУ” “Йордан Йовков”, СОУ” Пейо Крачолов Яворов”, СОУ “Хаджи Мина Пашов” и ГПЗЕ “Захари Стоянов” при подготовка на техни проекти и реализирането на основните дейности.

- **Достъп до спортни обекти и съоръжения**

Община Сливен разполага с една от най-добрите спортни бази в страната. Има шест покрити спортни зали /за баскетбол – спортна зала „Васил Левски”, за джудо, акробатика и скокове на батут – спортна зала „Младост”, за бокс и волейбол – спортен комплекс „Асеновец”, покрита лекоатлетическа писта – спортна зала „Дружба”, спортна зала за вдигане на тежести, спортна зала за борба/ няколко стадиона, дванадесет открити тенис-корта, колодрум, хиподром и мотополигон „Бършен”. Тези съоръжения се използват основно от лицензирани спортни клубове и организации за ежедневни тренировъчни занимания по установени правила и график. В тези бази се провеждат спортни мероприятия от националния и международен календар, когато домакин е Община Сливен.

За масов спорт са изградени осемнадесет спортни площадки със свободен достъп. Функционират два открити и един закрит плувни басейни.

Младежки дом работи за стимулиране здравословния начин на живот на младите хора, като извършва превантивна дейност в следните направления: зависимост от наркотични вещества и алкохол, сексуално и репродуктивно здраве, подпомагане на връстници в неравностойно положение и младежи в риск. Има 200 доброволца обучени по метода „Връстници обучават връстници”. През 2014 година работихме по два международни проекта с деца и младежи с проблеми – психични и младежи в риск – „Уважавай различните те са като теб” и „Младостта на Сливен днес, бъдеще на Европа утре. Наша отговорност, наше бъдеще”. Реализирани са над 200 младежки инициативи и дейности свързани със здравословен начин на живот.

- **Достъп до информация за превенция на рискови практики и здравословен начин на живот**

1. **Информационна кампания за превенция на трафик на хора с цел трудова експлоатация.**

В рамките на Информационната кампания за превенция на трафик на хора с цел трудова експлоатация под мотото „Нулева толерантност срещу трафика на хора”, през март, април, май и юни 2014 г., Местната комисия за борба с трафика на хора проведе поредица от инициативи, с цел повишаване на информираността на гражданите по проблемите, свързани с трафика на хора с цел трудова експлоатация, чрез предоставяне на информация за рисковете, механизмите за въвличане в трафик, начините за предпазване, координатите на Националната комисия за борба с трафика на хора и на местните структури към нея, както и координатите на дипломатическите представителства на Република България в чужбина.

Акцент в кампанията беше представянето на документалния филм за трафика на хора „Темида - Трудова експлоатация“ с автор и водещ Димитър Абрашев. Филмът е продукция на юридическото предаване „Темида“ на телевизия „България он ер“ – медиен партньор на кампанията „Нулева толерантност срещу трафика на хора“.

Информационната кампания стартира с прожекция на филма „Темида - Трудова експлоатация“ в Професионална гимназия по хотелиерство и туризъм „Акад. Неделчо Неделчев“ – гр. Сливен със специалното участие на доброволците към Местната комисия за борба с трафика на хора и медийните партньори от юридическото предаване „Темида“ на телевизия „България он ер“, които отразиха началото на кампанията на национално ниво, както в новинарските емисии на програмата, така и чрез заснемане на отделно предаване за кампанията и за работата на местната комисията.

По повод Европейския ден на потребителите с подкрепата на Европейски информационен център Europe Direct – Сливен, МКБТХ – Сливен разпространяваше информационни материали, чрез открит щанд пред Община Сливен. Информационни материали на МКБТХ – Сливен, се разпространяваха и чрез щанд в Областен информационен център – Сливен - партньор на местната комисия.

За повишаване на информираността на учениците за престъплението „трафик на хора“, информационни срещи и прожекции на филма „Темида - Трудова експлоатация“ бяха осъществени в Професионална гимназия по хотелиерство и туризъм „Акад. Неделчо Неделчев“, Гимназия с преподаване на западни езици „Захарий Стоянов“, Природо-Математическа Гимназия „Добри Чинтулов“, 5-то СОУ „Пейо Крачолов Яворов“, 10-то СОУ „Йордан Йовков“.

В рамките на кампанията в зала „Май“ на Община Сливен се организира Информационен форум за училищните съвети съвместно с Общински детски съвет – Сливен. Участие в инициативата взеха Любка Митева - секретар на Местната комисия за борба с трафик на хора - Благоевград, Нина Янева - прокурор в Районна прокуратура - Сливен, Ана Николова - консултант на Общински детски съвет - Сливен и Владимир Друмев - секретар на Местната комисия за борба с трафик на хора - Сливен.

След информационния форум се осъществиха гостувания в Радио Сливен Нет, Общинско Радио Сливен и в предаването „Акценти“ на Канал 6.

Съвместно с Фондация „Инициатива съпричастност“ и медийното партньорство на Общинско радио – Сливен се организира работна среща с представители на различни институции за обсъждането на явлението трафик на хора – съвременната форма на робство. Гост лектор на срещата бе Хелън Гилбърт.

Съвместно със сдружение „Блян за романтика, цветя и космос“ и медийното партньорство на Радио Сливен Нет се организира информационна среща с младежи, доброволци към организацията и прожекция на филма „Темида - Трудова експлоатация“.

В рамките на кампанията бяха разпространени следните превенционни материали – 1000 бр. брошури и 10 бр. плакати „Нулева толерантност срещу трафика на хора“, 200 бр. картички „Две малки момиченца“, 100 бр. брошури “По-добре информиран, отколкото експлоатиран”, 50 бр. брошури „Ако си пострадал от престъпление“, 50 бр. книжки „Информация за правата на жертвите на трафик на хора“, 100 бр. комикси „Ти не си за продан“, 20 бр. плакати „Това не е кастинг“, 15 бр. Наръчник за превенция на трафика на хора.

2. Информационна кампания за превенцията на трафика на хора в малките населени места.

В партньорство с Европейски информационен център Europe Direct – Сливен, в рамките на кампанията се осъществиха обучителни сесии и прожекции на тематични филми с ученици в СОУ „Георги Ст. Раковски” – гр. Котел и в залата на Общински съвет – гр. Нова Загора.

Съвместно с Общински детски съвет - Сливен се проведеха срещи с училищните съвети на Средно Общообразователно Училище "Неофит Рилски" – гр. Твърдица и Средно Общообразователно Училище "Георги Алексиев Каравелов" – гр. Шивачево.

Организирана се въвеждаща и надграждаща информационни срещи с представители на читалищата от малките населени места, заедно с Европейски информационен център Europe Direct – Сливен, РЕКИЦ „Читалища” - Сливен, Сдружение „Читалища” и Информационен център на евродепутата Мария Габриел. Беше представена работата на Местната комисия за борба с трафика на хора и се прожектира тематичен филм, за предотвратяването на трафика на хора с цел трудова експлоатация.

Други акцент в кампанията е Информационен форум за младите хора в гр. Твърдица в партньорство с Европейски информационен център Europe Direct – Сливен.

Информационна среща с децата от Социално педагогически интернат с. Драгоданово се организира съвместно с Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Децата бяха запознати с явлението „трафик на хора”, рисковете, механизмите за въвлечане и начините за предпазване от съвременната форма на робство. Акцентира се върху правилата за безопасно ползване на интернет – едно много силно оръжие на трафикантите за набиране на жертви. Бяха прожектирани тематични филми за превенция на сексуална и трудова експлоатация.

Всички получиха брошури и постери с информация как да се предпазим от явлението „трафик на хора”, контактите на Националната комисия за борба с трафика на хора и на местните структури към нея, както и координатите на дипломатическите представителства на Република България в чужбина.

Кампанията беше отразена от официалния медиен партньор на Местната комисия за борба с трафика на хора – Радио Сливен Нет. В информационните емисии на радиото, както и под формата на разширени репортажи, темата за „трафика на хора”, присъства редовно с актуалността на проблематиката и с отговорността и ангажираността на младите хора към нея.

В рамките на кампанията бяха разпространени следните превенционни материали – 200 бр. брошури и 10 бр. плакати „Нулева толерантност срещу трафика на хора”, 10 бр. Наръчник за превенция на трафика на хора.

3. Информационна кампания за превенцията на трафика на хора сред представители на ромската етническа общност.

В рамките на кампанията в партньорство с Бюро по труда – Сливен се осъществиха информационни срещи и прожекции на филма „Темида - Трудова експлоатация“ с представители на ромската етническа общност. Акцентираща се върху трафика на хора с цел трудова експлоатация, чрез предоставяне на информация за рисковете, механизмите за въвличане в трафик, начините за предпазване, координатите на Националната комисия за борба с трафика на хора и на местните структури към нея, както и координатите на дипломатическите представителства на Република България в чужбина.

Съвместно с VI-то ОУ „Братя Миладинови“ гр. Сливен, се проведе поредица от обучителни сесии с ученици от ромската етническа общност. За повишаване информираността на учениците за престъплението „трафик на хора“ с цел сексуална експлоатация в рамките на часовете им беше представен анимационният филм „Две малки момичета“ на британската режисьорка Рут Бени. Учениците се запознаха с реалните истории на двете момичета Мария и Ани и получиха информационната книжка и разделител, създадени по мотиви от филма.

Информационна среща се организира и с представители на ученическия съвет на VI-то ОУ „Братя Миладинови“ гр. Сливен, на която всички бяха запознати с това какво представлява трафикът на хора и какви са опасностите от попадането им в него, а също така им беше предоставен образователният комикс „Ти не си за продажба“, в който се разказват петте истории на Талина, Фабия, Иво, Анна и София онагледяващи всички форми на експлоатация. Учениците бяха информирани и конкретно за рисковете от трафика на хора с цел сексуална информация и правилата за безопасно ползване на интернет.

Организира се информационна среща за ученици от Професионална гимназия по текстил и облекло „Добри Желязков“ гр. Сливен. Специален гост на срещата беше прокурор Нина Янева от Районна прокуратура – Сливен, която запозна възпитаниците на гимназията с конкретни случаи на трафик на хора - въвличени в схеми на трудова експлоатация в страната и чужбина.

В рамките на кампанията бяха разпространени следните превенционни материали – 100 бр. комикси „Две малки момиченца“, 100 бр. разделители „Две малки момиченца“, 70 бр. комикси „Ти не си за продажба“, 200 бр. брошури „Нулева толерантност срещу трафика на хора“, 10 бр. Наръчник за превенция на трафика на хора сред ромското малцинство.

4. Информационна кампания за превенцията на трафика на хора под мотото „Не е за продажба“ (“Not for sale”) по повод 18 октомври – Европейския ден за борба с трафика на хора.

В рамките на информационната кампания за превенцията на трафика на хора под мотото „Не е за продажба“ (“Not for sale”), до момента Местната комисия за борба с трафика на хора – гр. Сливен осъществи следните дейности:

- **Информационен форум за педагогически съветници** от средните училищата в града, с цел повишаване на информираността и придобиване на по-задълбочени познания по проблема „трафик на хора“, които да прилагат в процеса на работа с учениците.

- В Областен информационен център – Сливен, прокурор Нина Янева от Районна прокуратура – Сливен, член на МКБТХ – Сливен и Владимир Друмев секретар на МКБТХ – Сливен, запознаха участниците във форума с механизмите за въвличане в трафика на хора, рисковите групи и какъв е профилът на жертвата и трафиканта. Бяха представени практически модели и подходи за превенция, а също така и основни елементи на училищно базирани програми за предотвратяване на трафика на хора.
- **Информационен форум за социални работници от отдел „Закрила на детето” на Дирекция „Социално подпомагане” - Сливен**, с цел повишаване на информираността и придобиване на по-задълбочени познания по проблема „трафик на хора”, които да прилагат в процеса на своята работа.
- В Областен информационен център – Сливен, прокурор Нина Янева от Районна прокуратура – Сливен, експерт Валери Пенев от Териториална дирекция „Национална сигурност” – Сливен и Владимир Друмев секретар на МКБТХ – Сливен, запознаха участниците във форума с механизмите за въвличане в трафика на хора, рисковите групи, както и с профила на жертвата и трафиканта.
- **Създаване на открит информационен щанд пред Община Сливен**, с подкрепата на Европейски информационен център Europe Direct – Сливен. МКБТХ – Сливен разпространяваше информационни материали за повишаване на информираността на гражданите по проблемите, свързани с трафика на хора.
- **Обучителни сесии с ученици в рамките на часа на класа по метода „Връстници обучават връстници”** – По повод 18 октомври – Европейския ден за борба с трафика на хора, доброволците към Местната комисия за борба с трафика на хора – гр. Сливен проведоха информационни часове и тематични презентации сред своите съученици по метода „Връстници обучават връстници” с цел повишаване на тяхната информираност за престъплението „трафик на хора“, да бъдат запознати с рисковете, механизмите за въвличане и начините за предпазване от съвременната форма на робство.
- **Информационна среща с родители** - МКБТХ – Сливен взе участие и в организирана среща с родители на ученици от **XI СОУ „К. Константинов”** гр. Сливен, където беше предтсвена дейността ѝ, и се прожектира филм за трафика на хора с цел трудова експлоатация.
- **Гостуване в специализираното предаване „Радио Сливен Нет и приятели”**. Поставяне на банер с мотото на кампанията на сайта на радиото.
- **Изработване на преносим банер** – В рамките на кампанията за популяризирането и по-добрата разпознаваемост на НКБТХ и МКБТХ – Сливен, се изработи преносим банер с мотото на кампанията, който се използва по време на всички дейности.
- **Изработване на тениски и чанти** – МКБТХ – Сливен се присъедини към инициативата на МКБТХ – Благоевград, за изработването на превенционно-информационните материали по проект на студенти от Факултет по изкуствата към ЮЗУ ”Неофит Рилски” – Благоевград. Приносът на студентите се изразява в безвъзмездното предоставяне на лого и слоган при изработването на тениски и чанти за шест от местните комисии за борба с трафика на хора, функциониращи в България – Благоевград, Бургас, Варна, Велико Търново, Пазарджик и Сливен.

Партньори на МКБТХ – Сливен по време на информационната кампания „Не е за продан“ (“Not for sale”) са: Община Сливен, Европейски информационен център Europe Direct – Сливен, Областен информационен център – Сливен, Регионална дирекция „Социално подпомагане” - гр. Сливен, Общински съвет по наркотични вещества – Сливен, НПО “Жажда за живот”, НЧ “Хаджи Димитър - 1937” – гр. Сливен, Радио Сливен Нет и Общинско радио - Сливен.

Приоритет IV. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

- **Достъп до социални услуги**

Община Сливен е една от водещите общини в предоставянето на социални услуги, които са насочени към социална защита на деца и млади хора и са в съответствие със социалната отговорност на местната власт.

На територията на общината основен доставчик на социални услуги е Община Сливен, а по отношение социалните услуги за деца и единствен. Това неминуемо поставя изключително високи изисквания, както по отношение качеството на предоставяните услуги, така и по отношение тяхното многообразие и целенасочена работа в насока ситуирането им във взаимоподпомагаща се мрежа.

Във всички стратегическите документи на община Сливен ясно е изведена необходимостта от развиване на подход към интеграция на съществуващите ресурси за подкрепа, който включва комплексни мерки и услуги отчитащи реалните потребности на деца и млади хора. Комплексният подход създава предпоставки за обединяване на всички аспекти на социалното включване (вертикално и хоризонтално), като има споделена визия за по-добрия начин на предоставяне на услуги в контекста и на семейството като основна единица. Същевременно се създават и възможности и ресурси за изграждане на мрежи, които гарантират възможността за споделяне на практики и отговорности, здравни, образователни и социални услуги.

На територията на община Сливен функционират следните специализирани институции предоставящи услуги за младежи:

- **Дом за възрастни хора с умствена изостаналост – селище „Качулка”** - Капацитет – 240 места. Институцията е държавно делигирана дейност и доставчик на услугата е Община Сливен. Домът е форма на институционална услуга и предлага целодневни грижи, денонощно медицинско обслужване, арттерапия и културотерапия, трудотерапия, музикотерапия за навършили пълнолетие хора със специфични потребности. Осигурява се денонощно медицинско обслужване.
- **СПИ“Христо Ботев”с.Драгоданово, общ .Сливен** - Ползватели на услугата са деца с девиантно поведение в прогимназиален етап на обучение / от 5 до 9 клас /. Институцията се финансира от държавния бюджет.
- **Услуги в общността** - В тази група влизат услуги, които се предоставят в семейна среда или в среда близка до семейната. По своя смисъл те представляват алтернатива на настаняването на деца и младежи в институция и през последните години дават възможност да се реализира държавната политика за деинституционализация. Финансирането на тези услуги се извършва като държавно делегирани дейности и дейности, финансирани от общинския бюджет.
- **Домашен социален патронаж** - Капацитет 680 места. Институцията е общинска дейност и се финансира от общинския бюджет. Ползватели на социалната услуга са навършили пенсионна възраст , хора с намалена работоспособност над 71% и деца инвалиди. Услугата е в общността и се изразява в доставяне на храна,

съдействие за снабдяване с необходимите помощни средства при инвалидност или тежко заболяване, битови услуги – закупуване на хранителни продукти и вещи от първа необходимост, заплащане на ел. енергия, телефон и други със средства на лицето, съдействие за изготвяне на необходимите документи за явяване на трудово-експертна лекарска комисия.

- **Звено за социална услуга ”Домашен помощник”** - от 01.05.2014г. е разкрито към Домашен социален патронаж – Сливен. Звеното е с капацитет 100 потребителя и численост на персонала - 38 щатни бройки. В рамките на създаденото Звено „Домашен помощник” се предоставят три основни типа почасови услуги за възрастни хора, хора с увреждания и деца, включващи следните дейности:
  - Дейности за лична помощ, в това число и дейности с медико-социална насоченост:
  - Дейности за социална подкрепа и социално включване
  - Комунално - битови дейности
- **Дневен център за деца с увреждания „Св. Стилиян Детепазител”** - Капацитет 30 места. Държавно делегирана дейност. Доставчик на услугата е Община Сливен. Услугата е предназначена за деца и младежи от 3 до 18 години с интелектуални затруднения, със сензорни увреждания, двигателни увреждания, с епилепсия, аутизъм, синдром на Даун, енцефалопатии, малформации, множествени увреждания и др. Основна цел на услугата е създаване на благоприятни условия за усъвършенстване на цялостната му дейност, насочена към социална интеграция на децата и младежите с увреждания.
- **Дневен център за възрастни с увреждания „Св. Стилиян Детепазител”** Капацитет 30 места. Държавно делегирана дейност. Доставчик на услугата е Община Сливен. Услугата е предназначена за лица над 18 години с интелектуални затруднения, със сензорни увреждания, двигателни увреждания, с епилепсия, аутизъм, синдром на Даун, енцефалопатии, малформации, множествени увреждания и др. Основна цел на услугата е създаване на благоприятни условия за усъвършенстване на цялостната му дейност, насочена към социална интеграция на лицата с увреждания. Дневният център предоставя комплекс от социални услуги, свързани със задоволяването на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационни потребности, с организацията на свободното време и личните контакти.
- **Защитено жилище за хора с умствена изостаналост** - Капацитет 6 места. Държавно делегирана дейност. Доставчик на услугата е Община Сливен. Основна цел на услугата е осигуряване на възможност за подкрепа и взаимопомощ за социална интеграция и социално включване на хората с интелектуални затруднения.
- **Защитено жилище за хора с умствена изостаналост.** Капацитет 10 места. Държавно делегирана дейност. Доставчик на услугата е Община Сливен. Ползватели на услугата са младежи с интелектуални затруднения с умерена и тежка степен, изведени от Дом за деца с умствена изостаналост – гр. Кермен, като основната цел е създаване на условия за социална интеграция, осигуряване на самостоятелен начин на живот в среда близка до семейната.

- **Център за социална рехабилитация и интеграция на незрящи.** Капацитет 30 места. Държавно делегирана дейност. Доставчик на услугата е Община Сливен. Центърът за социална рехабилитация и интеграция на незрящи е заведение, което предоставя социални и рехабилитационни услуги на зрително затруднените в Сливенска община и цели тяхната успешна социална интеграция в обществото. Ползватели на услугата са хора с нарушено зрение над 71 трайно нарушена работоспособност, живеещи на територията на Община Сливен.
- **Комплекс за социални услуги за деца и семейства.** Комплексът за социални услуги за деца и семейства е съвкупност от услуги базирани в общността, които имат за цел подкрепа на деца и семейства в риск. Комплекса за социални услуги за деца и семейства се състои от три основни звена: Център за обществена подкрепа (ЦОП), Звено “Майка и бебе” (ЗМБ) и Център за работа с деца на улицата (ЦРДУ). Доставчик на услугата е Община Сливен. Институцията е държавно делегирана дейност.
- **Център за обществена подкрепа.** Капацитет 64 места. Чрез предоставяне на услугите се цели да се окаже помощ и подкрепа на деца и семейства в община Сливен в следните насоки: Превенция на изоставянето на децата; Превенция на рисковото поведение при децата и помощ за деца с поведенчески отклонения; Превенция на отпадането от училище; Реинтеграция на деца от специализираните институции на територията на общината и намаляване броя на настаняванията; Осигуряване на възможност за осъществяване на приемна грижа; Интегриране, помощ и подкрепа на деца с увреждания и техните семейства; Подкрепа и консултиране на бременни жени, при които има риск да изоставят детето след раждането; Подкрепа на деца и семейства от общността.
- **Център за работа с деца на улицата.** Капацитет 12 места. Основни ползватели на комплекса от услуги са деца и младежи на улицата, които скитат, упражняват различни форми на детски труд и/или водят начин на живот, който създава условия на риск от увреждане на физическото, психическото, нравственото, интелектуалното или социалното им развитие; необхванати от образователната система или отпаднали от нея деца в училищна възраст.
- **Звено „Майка и бебе”** с капацитет 8 места. Ползватели на услугата са бременни жени и майки в затруднено положение и техните деца.
- **„Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания” в град Сливен.** Държавно делегирана дейност, след проектно финансиране. Доставчик на услугата е Община Сливен – държавно делегирана дейност. Капацитет 8 деца, на възраст до 18 години, които са изведени от Дом за деца с умствена изостаналост гр. Кермен. Основна цел на услугата е повишаване качеството на живот на потребителите, превенция на социалното им изключване, чрез предоставяне на услуги, базирани в общността. Услугата „Център за настаняване от семеен тип” дава възможност за осигуряване на непрекъснат процес / 24 часа / на индивидуално ориентирана грижа и същевременно максимално разширен достъп до обществените ресурси и услуги функциониращи в град Сливен, което в максимална степен ще удовлетвори идентифицираните нужди и потребности на целевата група.
- **Дневен център за възрастни хора с психични увреждания.** Доставчик на услугата е Община Сливен – държавно делегирана дейност. Услугата е предназначена за лица над 18 години с психични увреждания. Дневният център предоставя комплекс от социални услуги, свързани със задоволяването на

ежедневните, здравните и образователните потребности, с организацията на свободното време и личните контакти.

- **Проект „Подкрепа за достоен живот”** – финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Със срок на действие от месец януари 2011 година до 31.08.2014г. година. Предоставят се услуги в семейна среда на деца, младежи, лица и възрастни хора с увреждания. Услугите, които се предоставят са: почистване на дома, обгрижване на лицето, заплащане на комунално- битови сметки, пазаруване, приготвяне на храна, социални контакти.

По схема **„Да не изоставяме нито едно дете”** на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” - Компонент 2: „Разкриване на социални услуги в общността” Община Сливен създаде:

- „Център за настаняване от семеен тип” за деца и младежи с увреждания-кв.” Ново село”, ул. „Гаговец” №39, капацитет-14 потребители на услугата;
- „Център за настаняване от семеен тип” за деца и младежи без увреждания-кв.”Дружба” №65, капацитет-14 потребители на услугата;
- „Център за настаняване от семеен тип” за деца и младежи без увреждания-кв. „Сини камъни” №65, капацитет-14 потребители на услугата;
- Цели на проекта;
- Създаване на местно ниво на модел за качествена грижа за деца и младежи с или без увреждания, настанени в специализирани институции и от общността, ориентирана към индивидуалните нужди и гарантираща условия за социално включване;
- Реализиране на политиката за деинституционализация на местно ниво, чрез предоставяне на услуга от резидентен тип-ЦНСТ;
- Разширяване на системата от социални услуги на територията на Община Сливен за превенция на социалното изключване на деца и младежи с или без увреждания и създаване на нови работни места;
- Популяризиране на услугата „Център за настаняване от семеен тип” сред местната общност и повишаване на обществената чувствителност по проблемите на децата и младежите с или без увреждания.

Община Сливен е партньор при реализацията на тригодишен проект **„Подобряване на достъпа до услугите по семейно планиране на жени в неравностойно положение от община Сливен ”**.

От месец февруари 2014г. на територията на Община Сливен се изпълнява проект за семейно планиране. Проектът включва превенция (обучение и съвети относно семейно планиране), безплатен достъп до методи за контрацепция (спирали, таблетки, презервативи), медицински консултации. Основната идея е да се създаде устойчив механизъм за достъп до безплатни методи за семейно планиране на всички нуждаещи се, които се намират в ситуация на уязвимост.

В рамките на проекта Община Сливен осигурява медицински консултации и лабораторни изследвания, безплатни за насочените от „Лекари на света” жени. БАСП предоставя средства за контрацепция (спирали). Ангажиментите на „Лекари на света” са свързани с организиране на дейностите за повишаване на осведоменността по въпросите на семейното планиране в рамките на Центъра, както и на терен. Сдружението осигурява на бенефициентите и други методи за контрацепция

(презервативи, таблетки) и при необходимост – лечение, предшестващо използването на контрацептиви.

През 2014г. се откри Център за майчино и детско здраве. Той е създаден към Медицински център „Д-р Г. В. Миркович“-Сливен и предоставя домашни посещения от медицински сестри и акушерки на настоящи и бъдещи родители на територията на общината и областта. Основна цел на Център за майчино и детско здраве е да предоставя информация, консултации, съвети и насоки за здравословен живот по време на бременност и подготовка за раждане. Психо-емоционална подготовка за родителство, основни грижи за новороденото и малкото дете. Успешно кърмене, хранене и здравословно хранене на детето. Насърчаване развитието и възпитанието на малкото дете. Справяне с проблеми със съня на бебето, храненето и трудно поведение при малкото дете, а също и достъп до различни услуги за семейства с малки деца в областта и общината.

Услугата се осъществява благодарение на съвместен проект на Община Сливен с УНИЦЕФ България, Министерство на здравеопазването, Агенция за социално подпомагане, Медицинския университет - Варна и МБАЛ „Д-р Иван Селимински“.

Същевременно се изпълнява проект насочен към разкриване на **Общностен център за подкрепа на уязвими деца и техните семейства**, като предстои предоставяне на широк набор от социални, образователни и здравни услуги насочени пряко към създаване условия за социално включване на млади хора и техните деца от уязвими общности на територията на общината.

Освен посочените услуги по отношение младежкото население на общината се реализират и национални проекти, програми и други мерки за подкрепа, като: Проект „Нов избор- развитие и реализация“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“; по който е осигурена заетост за млади хора; Национална програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“, чрез която се осигурява заетост на млади хора в състояние на бедност и застрашени от социално изключване; Програма „Старт на кариерата“, чрез която в общинска администрация ежегодно се назначават млади специалисти без трудов стаж; Регионална програма „Родители в подкрепа на деца със специфични потребности“; Регионална програма „Създаване на заетост на безработни лица в сферата на социалните услуги на територията на Община Сливен“, както и други програми и мерки за подкрепа и повишаване възможностите за социално включване на млади хора.

Младежки дом Сливен работи с четири доброволци по проекта **„Уважавай различните, те са като теб ”** и внесе европейско измерение на партньорството между младежката общност, изпълнителната власт и институциите работещи с деца и младежи, различни от другите и ги приобщава за формиране на адекватна младежка политика, подчинена на Европейските норми за зачитане на различията. Чрез проекта се цели формиране на толерантност, търпимост, уважение и подкрепа, възприемайки и зачитайки, другия като уникалност с неговите недостатъци и различия. Дейностите на доброволците са с целеви групи от двете Защитени жилища в Сливен, младежи от „Синята къща“ и СПИ „ Христо Ботев „ с. Драгоданово. Младежки дом организира пътуващо обучение за децата и младежите от СПИ „Хр. Ботев“ с. Драгоданово. Доброволците по проекта един път седмично, посещават децата и младежите от интерната и работят в уъркшопове е творчески работилници за придобиване на умения и социализация с младежката общност. Работят с младежите от защитените жилища в създаване на умения за тяхната социализация в общността и адаптирането им в ситуации за жизнени умения.

Младежки дом работи и с рискови групи застрашени от сексуано и трудова експлоатация младежи от кв. „Надежда”, младежи отпаднали от училище и изоставени от родители заминали да работят в чужбина. Дейностите и неформалното обучение се извършва по проекта на програма „Младежта в действие” на ЕК с трима доброволци от Италия, Испания и Грузия.

Младежки дом подпомага информирането и включването на млади хора по програми на социалното министерство за трудова реализация – съвместно с БТ и Община Сливен – дава възможност младежи да работят в Младежки дом на 4 часа а също и по Европейски проекти за придобиване на умения и надграждане на способности в реализиране на лични проекти;

- **Достъп до специализирани услуги за социална и професионална интеграция информираност относно политиките за социално включване**

Младежки дом Сливен търси съдействие на бизнеса и работодатели за включването на младежи в неравностойно положение и тяхната социална и професионална реализация. Той е посредник при срещи на младежи и работодатели.

Младежки дом Сливен работи с млади хора в специализираните институции – гр. Кермен, СПИ с. Драгоданово, Защитени жилища Сливен и младежи на социално подпомагане. Подкрепени са над 200 младежи от Община Сливен.

Приоритет V. Развитие на младежко доброволчество

Дейността на Младежки дом е основана на доброволния труд на младите в правене на политики, дейности, кампании и инициативи в изпълнение на Общинската програма за младежки дейности. Организира благотворителни кампании за подпомагане лечението на нуждаещи се младежи, осигурява средства за обучение на млади хора в неравностойно положение чрез благотворителни инициативи, концерти, еко-кампании, информационни кампании и дейности при организиране на смислено свободно време.

- **Достъп до информация за възможностите на доброволството**

Младежки дом Сливен е акредитирана организация за посрещане и изпращане на доброволци – има база данни за участия на младежи в Доброволческа служба в Европа, работи с младежи от Европа по програма „Младежта в действие” - Дейност 2 - изпратени трима доброволци в Испания и Македония за дългосрочни проекти, посрещнати седем доброволци за 2014 година.

- **Информираност за ползите от доброволството**

Проведени информационни кампании от Младежки дом Сливен за популяризиране на доброволството в училищата и младежките организации, както и в центъра на града –60 бр. Изготвени информационни материали за популяризиране на доброволството от Европейските доброволци и доброволци работещи в служба на обществото – презентации в училища 60 бр. и над 5000 броя рекламни материали и 500 броя малка книжка изработена от доброволци по EVS.

- **Иформираност на работодателите за възможностите за признаване на неформалното образование(придобито от доброволчество)**

Издадени са сертификати на младежи, участвали в доброволческа дейност по програма «Младежта в действие» и други млади хора участвали в доброволчески дейности на Младежки дом. Отражават се в CV за информация на образователни институции и работодатели. По международни проекти – 25 сертификата и 10 от участия на младежи в дейности на Младежки дом Сливен.

Приоритет VI. Повишаване на гражданска активност на младите хора

Младежки дом Сливен насърчава развитието на интересите и нагласите за активна позиция на младите хора. Провежда дейности, осмислящи тяхното свободно време – кръгли маси, конференции, дискусии, обучения, концерти, арт занимания, и др. организирани от и за младите хора.

Програма «ДЕБАТИ» работи в Младежки дом по предварително планирани дейности, но реализира и дебати по заявка на НПО и институции. Клубът работи за мотивиране на младите хора в позитивно мислене и отношение към живота и бъдещето. Обучава ги в усвояване на умения, които им помагат в избора на професия и придобиване на ценни за времето морални качества. Има създадени клубове по училищата на територията на Община Сливен. Разработената верига от клубове «Дебати» по училища дава възможност на младите хора да спорят по различни актуални проблеми и да отстояват своите гледни точки и позиции. Участия в национални състезания – 9 бр. с по два клуба.

- **Възможности за пълноценно участие в гражданския живот и процеса на взимане на решения**

Младежки парламент при Младежки дом – организира и активира младежката общност в правене на политика за младите хора и работи в партньорство с местната власт в процеса на вземане на решения от и за младите. Подпомага утвърждаването на Европейската харта за участие на младите хора в живота на общините и региона. Стимулира активното включване на младежката общност в гражданския процес. Провежда дебати по актуални европейски, национални и местни политики и проблеми. През 2014 година Младежки дом е партньор на Министерството на образованието и науката по проект за създаване и функциониране на Детски младежки парламен на територията на община Сливен. Създадени и работещи са такива в 13 начални и основни училища, 11 средни училища и 15 селски /начални и средни/. Работи и Общински и областен Детски младежки съвет, които подпомага и съдейства в изпълнението на младежката стратегия на Община Сливен и Област Сливен.

- **Достъп до информация относно възможностите на младежкото участие**

Функционира като точка от мрежата на ЕВРОДЕСК, проект на програма „Младежта в действие” на ЕК. По програмата се предоставя ежедневно информация и консултации на младите хора за мобилност, образование, работа, обучения, туризъм, развлечения. Консултации за писане на проекти по младежки програми.

МИКЦ Сливен - Младежки информационно – консултантски център Сливен работи в Младежки дом и е една успешна форма за информирание и консултиране на младите хора в различни области. Ежедневно се информират и консултират над 30

младежи по интересоващи ги въпроси от екипа на Младежкия дом и специалисти. Работи се по предварителна програма предоставена на училищата в началото на учебната година за обучения, дискусии и срещи.

Изнесена дейност в училище:

- дискусии по младежки проблеми – работи се по утвърдена програма с РИО-Сливен;
- телефон на доверието – със специализиран екип, изнесени срещи на терен в малки населени места и училище;
- групови и индивидуални консултации за зависими от наркотици младежи и проблеми със социализацията на младите хора, както и решаване на проблеми „ученици - родители – учители”;
- - младежки радиопредавания и участия за популяризиране на младежки инициативи.
- - социално кафе - работи с младите хора за тяхната социализация в обществото, изгражда компетенции за справяне с живота.
- - клуб на педагогическия съветник – организира, договаря и координира изнесени дейности на терен в училища, инициира младежки кампании и инициативи на територията на общината.

Приоритет VII. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

○ **Подвижното образование и информатика в приоритетна населена места** мобилизират потенциала на младите хора в сферата на образованието, културата, трудовата заетост и участието им в обществения живот на ниво община, област, държава и са предпоставка за развитието на малките населени места.

Като регион с много малцинствени групи /особено роми / е необходимо реализирането на дейности, насочени приоритетно към повишаване образователното и културното ниво на младежите от този етнос с цел приобщаването им към националните и европейски ценности. Местната власт полага усилия за поевтиняване транспортните разходи на младежите обучаващи се в СОУ, професионални и профилирани гимназии. Високото ниво на образование гарантира успешното развитие на българската нация.

• Ангажираност на младите в граждански организации

Важен проблем е слабата гражданска активност на младите хора, което е сериозна заплаха за демократичните механизми в бъдеще. Много от младежите предпочитат да се изявяват в неформални среди, като импровизирани събрания, интернет клубове, интернет форуми и чатове. Всяко читалище може да предостави зала за обществен живот на младите хора. Регистрирайки се като неформална организация, могат да кандидатстват за европейски средства с цел модернизирани на съответния клуб и повишаване степента си на образование като се запознаят с културните национални и европейски ценности. По проекта на МОН в 15 училища са създадени Детски младежки парламенти за изграждане на умения в демократично гражданство на децата и младите хора.

- **Възможности за прекарване на свободното време с осигуряване на достъп до информация и услуги**

1. Читалища.

На територията на Община Сливен са регистрирани и развиват своята дейност 53 бр. читалищни организации, като 15 от тях са в града. Читалищата по своята същност са най-старите и най-демократични културни организации и голяма част от дейностите им са насочени към привличане и приобщаване на децата и младите хора. Повече от 2000 младежи на възраст от 15 до 29 години от Сливен, гр. Кермен и 11 села са привлечени в дейностите на проект „Глобални библиотеки” и получават възможност за достъп до информация и услуги в малките населени места в общината. Читалищата са организации, които създават в конкретното населено място възможности за реализирането на инициативи, подкрепящи културния календар на местната общност и за създаване на възможности за осмисляне на свободното време на младите хора. Значителен е броят на младежите, участници в различни форми на любителското творчество – изцяло младежки танцови формации функционират в НЧ «Х.Димитър» - Сливен, в с. Ж. Войвода и др. Търсят се възможности за подпомагане развитието на младите хора чрез подкрепа на участието им в местни, национални и международни фестивали, семинари и др. Повече от 1000 младежи на възраст от 15 до 29 години са включени в различни форми на творчески дейности – музикални и танцови, литературни, театрални, живопис, фотография и др. Постигнатите конкретни резултати показват, че се полагат усилия за привличане на младите хора към различни форми на дейност на читалищата.

2. Младежки дом – Сливен.

Като специфична общинска структура Младежки дом подпомага развитието на интересите и дарованията на младите хора в Община Сливен, предлага условия и работа за осъществяването на младежката политика, а също и като партньор на НЦЕМПИ подпомага и активно съдейства за изпълнението на националната политика по отношение на младите хора в България. Партньор е на: Министерството на младежта и спорта, Социалното министерство, БТ – гр. Сливен; Здравното министерство; Националната агенция за закрила на детето, отдела “Закрила на детето” в гр. Сливен; Върховния комисариат на ООН за бежанците, Националната асоциация “Дебати”; Партньор на Обществения съвет за подобряване на благосъстоянието на децата; РИОКОЗ –Сливен; Регионален инспекторат на МОН; Областна и Общинска администрация; Дирекция „Международно сътрудничество и евроинтеграция” – Община Сливен; Бизнес център Сливен; всички училища на територията на Община Сливен, региона и НПО; работи в мрежа с Младежки домове и центрове от страната. Има международни партньорства с Италия, Испания, Португалия, Франция, Великобритания, Словения, Гърция, Турция, Полша, Австрия, Грузия и Сърбия.

За да удовлетвори разностранните интереси на младите хора от общината, Младежки дом работи в следните направления: общински, национални, европейски и други програми; социална превенция; свободно време и социално – културна дейност; насърчаване на трудовата заетост; образователна политика, осигуряваща възможности за придобиване на неформално образование; политика за социална и здравна защита; екология. Включва се като партньор във всички общински програми, свързани с различни художествени, творчески и обществени прояви, които Община Сливен организира. Работи за усвояване на умения, подпомагащи избора на професия и придобиване на ценни за времето морални качества. Обучава младите хора да открият себе си и перспективите за бъдеща реализация, развивайки качествата, които притежават.

Всичко това се постига с участието на младите хора в Общински детски младежки съвет, Младежки съвет по наркотични вещества, клубните обединения, неформалните групи, които възникват на база определени интереси, инициативи, любителски – творчески дейности и неформално образование. Младежите включени в тези форми са обединени от една обща цел – заедно да променят и подпомагат решаването на възникнали проблеми, чрез диалог между местната власт и местния парламент.

Организирано се с тяхна помощ благотворителни концерти и акции за подпомагане на деца в неравностойно положение /деца сираци и деца лишени от родителски грижи/. Успешно се работи и с деца с противообществени прояви, съвместно с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни и Местната комисия за борба с трафика на хора. Работи в посока за социализация на деца и младежи с психични и здравословни проблеми. Работи с проблемни деца на терен.

Младежки дом работи успешно по Хартата за участието на младите хора в управлението на общините и региона. За целта Младежки парламент партнира на местната власт при решаването на младежките проблеми. Приоритет в политиката на Община Сливен са младите хора и създаване на условия за активното им участие в гражданското общество.

- **Участие в младежки организации, младежки съвети и местни инициативи**

В Младежки дом работи Младежки парламент съвместно с младежките организации на територията на Община Сливен, Ученически съвети и младежки неформални групи. Дава се възможност на младите хора и младежките лидери да инициират и формират активно гражданско участие при реализиране на младежки политики и решаване на проблеми. Стимулира се неформалното образование, като форма на придобиване на знания и умения за съпричастност, адаптиране в живота и гражданско участие. Подпомага и младежки организации в инициране и стимулиране на младежката активност и осмисляне на свободното време.

- Организиране и провеждане на избори за Детски младежки съвет във всички училища на територията на Община Сливен и Област Сливен 2014г..
- Участие в срещи за младежка политика – «Оценка на политики по отношение на децата и младите хора за подобряване на стандарта на живот и достъп до услуги», Обсъждане на общинска стратегия и общински план за младите.
- Обучения на младежки лидери – 8 / «Трафика на хора», «Правата на човека», «Инициране, планиране и организиране на инициативи и кампании», «Управляваме заедно – роли, задачи и оценка», Цели и целеполагане» и др.;
- Проведени две кръгли маси „Как да работим ефективно с местната власт за постигане на резултати ” и „Добри практики в гражданското образование” с участието на Регионален инспекторат по образование Сливен.
- Пътуващи обучения с младежи от СПИ Драгоданово, Защитено жилище и младежи в неравностойно положение;
- Работа с деца и младежи емигранти от Бежански лагер в с. Баня;
- Работа с младежи от балкански села – дискусии, срещи, кампании, инициативи и др.;
- Четери информационни кампании за Трафика на хора с медийни изяви и поп-рок концерт в градския парк с участие на младежки групи и изпълнители;
- Две изложби – «Не на трафика на хора» - «Когато мечтите стана кошмар»;
- Конкурс на рисунка – «Моята история...» - за трафика на хора;

- Конкур за творческо писане – „Това е историята на...”
- Разпространение на книжка за графика на хора – « Улицата, видима рана.....»;
- Благотворителни кампании за набиране на средства за нуждаещи си млади хора от лечение и обучение - 3;
- Хепънинги /10/ за Европейско дърво на 2014 - ;
- Флаш моб – за Коледа и Европейската седмица на мобилността;
- Обществени дебати и дискусии – 10, участия в национални състезания за дебати - 4;
- Кампании за почистване, озеленяване и боядисване на детски площадки и места за отпих в Природен парк «Сините камъни» на град Сливен с мото „Заедно за по - чист град и среда в която живеем” - 5;
- Редовни медийни изяви на екипа и младежи доброволци работещи по проекти на Програма «Младежто в действие» на ЕК.
- Съвместни благотворителни и информационни кампании с Младежки съвет по наркотични вещества – антидрога, антиспин - 5;
- Участие в национални срещи на Детски и младежки съвет;
- Проведени 20 обучения за разработване на младежки проекти „Активно гражданство” за повишаване на гражданската култура и тренинг – обучение „Европейски програми и перспективи»;
- Пътуващо обучение свързано със защита на природата;
- Проведени 8 семинара по метода „Връстници обучават връстници”;
- Организиране и участие в програмата на Димитровден – празник на Сливен. Организиране на Младежки фестивал « Младостта на Сливен днес, бъдеще на Европа утре»;
- Национално състезание по брейк – Димитровден;
- Дебат – «Донорството – най виша форма на любов към ближния»;
- 5 - ти декември – Международен ден на доброволеца / младежка програма и информация кампания/;
- 3-ти декември – Международен ден на хората с увреждания / младежки уършопове с младежи с увреждания/;
- Коледа у дома – Парти с младежи сираци и полусирации ;
- Участие в организираните културни и спортни мероприятия и „Белите нощи”.

Приоритет VIII. Развитие на междукултурния и международния диалог

Младежките срещи за работещо (градобраничност) младежи от различните етноси и младежи със здравословни и социални проблеми. Създава условия за приемане на различията и утвърждаване на толерантността сред младежката общност. Участва съвместно в младежки инициативи, акции, концерти и показва съпричастност към различията. Организира срещи на млади хора с различен произход и националност, като възможност да споделят културните си традиции, важни събития от историческия, икономическия и социален живот на страната, която представляват.

В общината към ЕС в ролята си на Европейски център на Европа Директно, Младежки дом реализира дейности за изпълнение на техни проекти и програми. Работи и подпомага позитивното отношение на младежите към ЕС. Инициира дейности за приобщаване към Европейското семейство – организира информационни кампании по места за запознаване на младите хора с европейските ценности и институции. Представя и презентира културата и традициите на страните от Европейския съюз. Инвестира в знания, умения и компетентности насочени към младите хора, институции,

организации и обществото като цяло, като допринасят за растежа и осигурява благоденствие и социално приобщаване в Европа и извън нейните граници.

- **Връзки с други общности – пътувания в страни от ЕС, други страни, проблеми**

Осъществяват се дейности в международни партньорства с Италия, Испания, Португалия, Франция, Великобритания, Словения, Гърция, Турция, Полша, Австрия, Грузия, Сърбия и Македония. Младежки дом изпълнява международни проекти за утвърждаване на младежката политика. Стимулира мобилността на младите в Европа и активно работи за доброволчеството като ценност на стимулиране на младежките умения чрез «учене чрез действие» .

Младежки дом международни проекти и инициативи, обмен, срещи и други програми +ЕРАЗЪМ+” на ЕК. Реализира проекти – по Дейност 2 - акредитирана организация за изпращане и посрещане на европейски доброволци по програмата. Годишно изпълнява по 2 EVS проекта , младежки обмен - 3 /партньорски/ за участие на младежи и утвърждаване на межкултурния диалог. Работи и създава мрежа за активните участници в младежките дейности и организации - 2 по дейност 4.3 Обучение на младежки работници и работа в мрежа / партньорски/ и 1 - 5.1 Срещи между младите хора и отговорниците за младежката политика.

Програми в Младежкия дом международни проекти реализацията на проекти свързани с приоритетите на Националната стратегия за младежка политика. Младежки дом изпълнява проекти, като си партнира с много европейски страни в утвърждаването на европейско гражданство, европейски ценности и културно разнообразие. Подпомага млади хора в уменията да пишат и реализират проекти. Осъществява дейности по младежки обмен, работа в мрежа, младежка политика и доброволчество.

Приоритет IX. Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

- **Рисково и девиантно поведение;**

Като структура обединяваща усилията на местната власт за изпълнение на младежката политика Младежки дом работи за създаване на доверие в общуването с младите хора и преодоляване на рисково и девиантно поведение – консултира проблемни млади хора и оказва специализирана подкрепа на младежи, учители и родители. Изнесени екипи в училище чрез дискусии и беседи търсят възможности за решаване на конфликти, рисково поведение и др.

В Младежки дом формацията създадена в инициативата за профилактика – табла, контакти с педагогически съветници по училища, учители / разработена програма на срещи , дискусии и решаване на конфликти със специализиран екип за часа на класа/, участия в предавания, поместване на материали в сайта на Младежки дом и социалната мрежа. Сайта на Община Сливен, ЕВРОПА ДИРЕКТНО и др. Работи в партньорство с институции имащи отношение към проблеми касаещи младите хора, подготвя и промотира информационни материали за провеждане на кампании – тютюнопушене, алкохол, наркотици, агресия и др. кампани свързани с участия и стимулиране на активно гражданство, популяризирана на толерантността, разбирателството между младите хора от различните страни.

III. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА (2010-2020) ЗА 2015 ГОДИНА – ОБЩИНА СЛИВЕН.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

IV. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА МЛАДЕЖТА.

Изпълнението на настоящия План за младежта ще създаде необходимите институционални предпоставки за предприемане на целенасочени действия и реализация на програми и политики насочени към младите хора на територията на общината.

Широкият обхват на проблемите налага прилагането на многосекторен подход в изпълнението на приоритети и цели.

Съгласно Закона за младежта кмета на общината отчита на областния управител изпълнението на дейностите, насочени към младите хора на територията на община Сливен, в срок до 31 януари всяка година.

Планът за младежта за 2015 г. на Община Сливен е неразделна част от Областния план за младежта 2015 г. и се основава на приоритетите, формулирани в Националната стратегия за младежта (2012- 2020).